

بست‌بانی

آشنایی با رشته تربیت دینی کودک و نوجوان

- ÷ **تعلیم آموزه های دینی و تربیت بر اساس آن، از موضوعات بسیار مهم و کلیدی در معارف دین اسلام است، به گونه ای که به عنوان هدف بعثت نبی مکرم اسلام (ص) معرفی شده است:** «هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ». (جمعه/۲)
- ÷ **سیاست‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی که برگرفته از معارف و آرمان‌های اسلام عزیز است نیز همین هدف را دنبال می‌کند، و تأکیدات بنیانگذار آن، حضرت امام خمینی (ره)، و نیز رهبر فرزانه انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله)، بر پیگیری و تحقق همین آرمان بوده و هست.**
- ÷ **«بیداری»** متر بیان، هدفی است که مد نظر اولیاء و مربیان دین‌مدار بوده و نهایت تلاش خود را مصروف تحقق این هدف می‌نمایند؛ رسیدن به این هدف والا مستلزم شناخت راه، و درست پیمودن مسیر است و تعلیم و تربیت دینی خصوصاً در حوزه کودک و نوجوان زمینه حرکت به سوی این هدف مقدس را فراهم کرده، مسیر درست را به ما نشان می‌دهد. «تربیت دینی کودک و نوجوان» رشته ای است که مربیان را در این جهت سوق می‌دهد و توانمند می‌سازد؛ این دوره تحصیلی، امکان آشنایی فارغ‌التحصیلان خود را با یافته‌های علمی در تربیت دینی و مهارت‌آموزی ایشان در این زمینه را فراهم آورده، ایشان را جهت تولید دانش اسلامی در تربیت دینی کودک و نوجوان مهیا می‌سازد تا از این طریق، پاسخگوی خلائهای موجود در تربیت دینی کودک و نوجوان بوده؛ زمینه‌ساز توفیق اولیاء و مربیان در تربیت دینی کودکان و نوجوانان‌شان باشد. در این راستا، جامعه الزهراء (س) برای اولین بار پیشنهاد راه اندازی رشته «تربیت دینی کودک و نوجوان» را به شورای سیاست‌گذاری حوزه های علمیه خواهران ارائه داد که در سال ۱۳۹۶ به تصویب رسید و از مهر ۱۳۹۸ در حال اجراست.
- ÷ **این رشته می‌تواند ضمن تجهیز طلاب علوم دینی به مبانی نظری و شیوه‌های موثر کار با کودک و نوجوان، زمینه ارائه خدمات تخصصی و علمی به خانواده‌ها و اصلاح و بهبود سطح کارکرد آنها در زمینه فرزند پروری را فراهم نماید.**

تعریف رشته

سطح سه آموزشی- پژوهشی رشته «**تربیت دینی کودک و نوجوان**» سطحی از تحصیلات حوزوی است که در آن طلاب، مبانی، مکاتب، آراء، مسائل و روش‌های مربوط به آن را در حد شناخت فرامی‌گیرند و توانایی پاسخ‌گویی به نیازهای علمی در سطح نیمه تخصصی این رشته را کسب می‌کنند و پس از دفاع از پایان‌نامه، دانشنامه سطح سه رشته «**تربیت دینی کودک و نوجوان**» را دریافت می‌کنند.

اهداف

- ÷ ۱. تعمیق مبانی اعتقادی و ایجاد زمینه تعالی اخلاقی و معنوی طلاب
- ÷ ۲. شناخت مبانی، آراء، مسائل و روش‌های مربوط به رشته تربیت دینی کودک و نوجوان؛
- ÷ ۳. تقویت توان پژوهش در حد تحلیل و بررسی تطبیقی مسائل مرتبط با رشته تربیت دینی کودک و نوجوان؛
- ÷ ۴. ایجاد توان تبلیغ و پاسخگویی به نیازهای علمی و مسائل رشته تربیت دینی کودک و نوجوان در سطح نیمه‌تخصصی؛
- ÷ ۵. ایجاد توان تدریس در سطح دو و مقطع کارشناسی دانشگاه‌ها؛
- ÷ ۶. تربیت مربی دینی کودک و نوجوان
- ÷ ۷. ایجاد توان تولید مواد و رسانه آموزشی در حوزه تخصصی کودک و نوجوان؛

ضرورت‌ها

- **اولیاء و مربیان کودک و نوجوان، بی‌تردید، رسالتی سنگین در تعلیم و تربیت ایشان به‌عهده دارند و البته به انجام رساندن این وظیفه، تنها زمانی مطلوب است که بر مبنای تعالیم دینی صورت گرفته؛ تربیت دین‌مدار کودکان و نوجوانان را نتیجه دهد. پشتوانه نظری و مطالعات صورت گرفته در تربیت کودک و نوجوان، هرچند سهم وافر از آن، در اختیار مطالعات تجربی و آماری بوده، اما این مقدار از دانش در اختیار، پاسخگوی نیازهای معرفتی اولیاء در تربیت کودکان و نوجوانان نبوده و بهره جستن از تعالیم اسلامی و استنباط و اجتهاد از این منابع، راهگشای اولیاء در تربیت مطلوب دینی مربیان خواهد بود.**
- **اگر ملاحظه شود که هجده امروز جبهه استکبار، متمرکز بر «سلب هویت دینی از افراد جامعه» به‌خصوص نوجوانان بوده و در نقطه مقابل، جمع کثیری از اولیاء و مربیان، خواهان تربیت کودکان و نوجوانان خود، بر اساس تعالیم اسلامی بوده و سطح عمیق‌تری از اندیشه‌ها و راهکارهای دینی در تربیت کودکان و نوجوانان را از اسلام‌پژوهان و کارشناسان تعلیم و تربیت**

اسلامی مطالبه دارند، ضرورت پرداختن علمی و تخصصی به موضوع «تربیت دینی کودک و نوجوان» آشکارتر می‌شود.

- **بدیهی است که دستیابی به مطلوب‌های پیش‌گفته، در گرو استخراج، تبیین و ترویج دیدگاه‌های متقن و اصیل دینی در زمینه تربیت دینی کودک و نوجوان و مجهز ساختن اولیاء و مربیان به این یافته‌های دانشی و مهارتی است**

سیاست‌ها

- ÷ **اهتمام به محیط‌سازی به‌منظور تعالی اخلاقی معنوی طلاب؛**
- ÷ **توجه به تقویت استقلال فکری و اعتمادبه‌نفس در مسائل علمی؛**
- ÷ **اولویت آموزش محورها و موضوعات اصلی رشته تربیت دینی کودک و نوجوان؛**
- ÷ **تأکید بر توسعه آموزش‌های پژوهش محور؛**
- ÷ **تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی به‌ویژه روش مشارکت فعال؛**
- ÷ **تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز؛**
- ÷ **تأکید بر استفاده از متون آموزشی متقن، جامع، موجز، کاربردی و معرفی توصیفی منابع محوری؛**
- ÷ **اهتمام بر درک و به‌کارگیری متون و منابع، در حد دوره؛**
- ÷ **توجه به اقتضات و نقش محوری بانوان در تحکیم خانواده در محتوا و اجرای برنامه‌های درسی؛**
- ÷ **شناسایی استعداد‌های ویژه جهت تصدی امور تبلیغ، تدریس، مدیریت؛**
- ÷ **جهت‌دهی واحدهای درسی به سمت تولید دانش اسلامی.**

زمینه‌های فعالیت فارغ‌التحصیلان

- ÷ (۱) **تدریس در مدارس و مراکز تخصصی و آموزشی با محور تربیت دنی کودک و نوجوان**
- ÷ (۲) **مدیریت در مراکز آموزشی و تربیتی و فرهنگی**
- ÷ (۳) **تحقیق و پژوهش در حوزه تربیت دینی کودک و نوجوان در مراکز پژوهشی**
- ÷ (۴) **ارائه مشاوره در زمینه تربیت دینی در مراکز کودک محور مثل مهد کودک ها و دبستان ها و مراکز بازپروری**
- ÷ (۵) **مدیریت و فعالیت در مهد کودک ها**
- ÷ (۶) **فعالیت‌های تبلیغی**

گروه علمی تعلیم و تربیت اسلامی

معرفی مواد درسی رشته تربیت دینی کودک و نوجوان

۱۴ واحد دروس جبرانی و پیشنهادی

(لازم به ذکر است که گذراندن این دروس به عنوان پیش نیاز برای ورود به دوره سطح سه الزامی است)

ردیف	نام درس	واحد
۱	روانشناسی تربیتی (پیش نیاز)	۲
۲	روانشناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی	۲
۳	روانشناسی رشد با تأکید بر منابع اسلامی ۱	۲
۴	روانشناسی رشد با تأکید بر منابع اسلامی ۲	۲
۵	مقدمات راهنمایی و مشاوره	۲
۶	مدیریت آموزشی و فرهنگی	۲
۷	تعلیم و تربیت اسلامی	۲
جمع واحدهای جبرانی		۱۴

کلیات و جدول دروس رشته مشاوره تربیت دینی کودک و نوجوان در مقطع سطح سه

عنوان واحد	تعداد واحد
دروس عمومی	۳۰
دروس تخصصی (با احتساب پایان نامه)	۶۳
تعداد کل واحدها	۹۳

عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

۱. دروس عمومی

ردیف	نام درس	واحد
۱	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱۲
۲	اصول ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۸
۳	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۴
۴	عقاید خاص شیعه (۱ و ۲)	۴
۵	تجزیه و ترکیب	۲
جمع واحدها		۳۰

۲. دروس تخصصی

ردیف	نام درس	واحد
۱	تعلیم و تربیت در قرآن و روایات ۱ و ۲	۴
۲	ساحت‌شناسی تربیت در اسلام	۲
۳	فقه تربیت دینی کودک و نوجوان	۲
۴	تحول دین‌داری کودک و نوجوان با تأکید بر رویکرد اسلامی	۲
۵	نظریه‌های تحول دین‌داری و نقد آن	۲
۶	فلسفه تربیت دینی	۲
۷	روانشناسی شخصیت	۲
۸	روانشناسی بازی	۲
۹	فنون مراقبت و نگهداری کودک و نوجوان	۲
۱۰	فنون کلاس‌داری کودک و نوجوان	۲

۱۱	روش‌های آموزش اعتقادات دینی	۲
۱۲	روش‌های تربیت اخلاق دینی	۲
۱۳	روش‌های آموزش مناسک دینی	۲
۱۴	رویکردهای درونی‌سازی ارزش‌ها	۲
۱۵	مشاوره تربیتی و تحصیلی	۲
۱۶	کارورزی مشاوره کودک و نوجوان	۲
۱۷	مهارت‌های هنری تربیت دینی کودک و نوجوان	۲
۱۸	مهارت‌های تفکر و خلاقیت	۲
۱۹	کارورزی تربیت دینی کودک و نوجوان	۲
۲۰	روش تحقیق پیشرفته (کمی و کیفی)	۲
۲۱	آمار مقدماتی و توصیفی	۳
۲۲	سنجش دین‌داری	۲
۲۳	مسائل کودک و نوجوان و شیوه‌های حل آن‌ها	۲
۲۴	وضعیت‌شناسی تربیت دینی کودک و نوجوان در ایران	۲
۲۵	آشنایی با مواد و رسانه‌های آموزشی	۲
۲۶	سمینار در مسائل تربیت دینی کودک و نوجوان	۲
۲۷	متون تخصصی عربی	۲
۲۸	متون تخصصی انگلیسی	۲
۲۹	رساله علمی	۴
تعداد کل واحدهای تخصصی		۶۳